

ارتباطات

در این وبلاگ سعی شده به حوزه علوم ارتباطات پرداخته شود

دوربین خانم مربی!

ارائه واحد درسی **ارتباط با کودک** در دوره های دانش افزایی مربیان پیش دبستانی کاری است پسندیده و از چند جهت فرصتی مغتنم. اول این که پس از سال ها انتظار شاهد حضور رسمی و شناسنامه دار مباحث علوم ارتباطات اجتماعی در سپهر نظام تعلیم و تربیت عمومی کشور هستیم که باید این دغدغه مندی هر چند دیر هنگام متولیان امر را به فال نیک گرفت. دوم این که در این دوره مجال امکان سنجی ورود موضوعات ارتباطی به حوزه آموزش و پرورش با نیازسنجی از جامعه آماری هر چند محدود فراهم شد. و در نهایت زمینه ای شد تا نظریه های علم ارتباطات، متناسب با چارچوب دوره در جمع مخاطبانی که توأمان صاحب نظر و عمل اند مطرح شده، فضای تبادل تجربه و تضارب آراء ارتباطی رونق گیرد. از جمله تجارب جالب توجه مطرح شده توسط مخاطبان در دوره مزبور موضوع بحث برانگیز "دوربین خانم مربی" بود. اکثر قریب به اتفاق مربیان حاضر در دوره اظهار داشتند که معمولا بنا به خواست والدین به کودکان متذکر می شوند که در خانه کودک دوربینی نصب شده که مربی را قادر می سازد لحظه لحظه اعمال او را رصد نماید. از پیامدهای این امر همین بس که گفته شد کودکی به سیاق تصاویر پخش شده از رسانه تصویری، با چاقو نسبت به تخریب سرویس میلمان خانه مبادرت نموده تا دوربین موهوم را کشف نماید و یا کودکی دیگر که جهت حفظ و پاسداشت حریم حرمت و شعائر اخلاقی، والد خود را به هنگام تعویض البسه در داخل کمد دیواری خانه محبوس می نماید.

صفحه نخست
پروفایل مدیر وبلاگ
پست الکترونیک
آرشیو وبلاگ
عناوین مطالب وبلاگ

پیوندهای روزانه

درس های انتخابات برای دانشجویان
ارتباطات
عبور از مخاطب شناسی سنتی
مدل آموزش سواد رسانه ای
کودکان و تبلیغات تجاری
برگزاری دوره سواد رسانه ای
نگاه کردن
مهارت های گفت و گو
سیاستگذاری رسانه ای
رسانه های جمعی و سواد رسانه ای
ضرورت ارتقای سواد رسانه ای جوانان
سواد رسانه ای و آموزش خانواده ها
ایده های پتان را یادداشت کنید!
زبان انگلیسی و توسعه ارتباطات
روش شناسی اخلاق ارتباطات
آیا به سواد رسانه ای نیاز است؟
رسانه و جامعه شناسی مردم مدار
سواد خبری چیست؟
گیلاس؛ سبکی برای خبر
اصول اولیه روزنامه نگاری آنلاین
روزنامه نگاری تحلیلی در برابر سایر
ژورنالیسم
توقف انتقال کتاب های درسی چاپی به
دیجیتال؟
تهرانیان و نظریه پارازیت
نظریه های ارتباطات و توسعه
آرای ارتباطی پروفیسور تهرانیان
شنبه های ارتباطی!
الماس خبری
سواد رسانه ای در نظام آموزشی
فرم تلخیص درس های دانشگاهی
روش های تحقیق کیفی در علوم
ارتباطات
سواد رسانه ای به روایت شکرخواه

در این خصوص سنوآل هایی به ذهن متبادر می شود از جمله این که مرز تسلیم شدن مربی در برابر مطالبات این چینی والدین تا کجاست؟ دوم این که در این سطح هزینه کردن مربی از خود جهت احیاء اقتدار رو به احتضار چنین والدینی، تا چه حد قابل توجیه است؟ سوم این که مربی پیش دبستانی که اعتقاد به خدا و روز جزا دارد و بر این باور است که عالم محضر خداست و خداوند بر همه کس و همه چیز ناظر و آگاه است، بر مبنای کدام آموزه تربیتی از این شیوه انضباطی بهره گیری می نماید؟ و در آخر این که میزان اثربخشی عوامل کنترلی و نظارت های بیرونی از نظر مربی و والدین در چه حدی است که آنان را به پذیرش پیامدهای منفی این امر وادار می سازد؟

"... از آنجا که سال های اولیه زندگی کودک زیر بنای تکوین شخصیت اوست، چنانچه تعلیم و تربیت کودک در دوران سیادت مبتنی بر فطرت الهی به خوبی سامان یابد امید می رود در آینده سرشت حقیقت جویی، فضیلت خواهی، عبودیت و ... در او بروز نماید، از این رو برنامه و فعالیت های دوره پیش دبستانی با رویکرد شکوفایی فطرت الهی طراحی و تدوین می شود." متن مذکور رویکرد برنامه و فعالیت های دوره پیش دبستانی برگرفته از **راهنمای برنامه دوره پیش دبستانی** مصوب شورای عالی آموزش و پرورش است. اگر بپذیریم که رویکرد آموزشی در خانه و مرکز در امتداد هم و در عین حال مکمل و مقوم یکدیگرند، به نظر نمی رسد جهت گیری انضباطی ذکر شده، متناسب با رویکرد برنامه مصوب مبتنی بر فطرت الهی متربی و در جهت شکوفایی آن در حرکت باشد.

ساعت شنی، سبکی مدرن برای
 خبرنگاری
 الکترونیک، دیجیتال، سایبر یا آنلاین؟
 خلاصه ای از کتاب سایبر ژورنالیسم
 نیوزبوک به انتشار نسخه چاپی خود
 پایان می‌دهد
 آسیب شناسی پایان نامه های علوم
 ارتباطات در ایران
 چرا فعالیت‌های فیس‌بوکی شما
 "لاپک‌خور" چندانی ندارد؟
 «هرم وارونه» را اعدام کنید!
 روزنامه نگاری روی تخته سیاه
 پیشینه‌نویسی در سایبر ژورنالیسم
 آرشبو پیوندهای روزانه

نوشته های پیشین

تیر 1392

خرداد 1392

اردیبهشت 1392

فروردین 1392

اسفند 1391

بهمن 1391

دی 1391

آذر 1391

آرشبو موضوعی

بدون موضوع

دوره پیش دبستانی

روابط عمومی

تشریفات

روزنامه نگاری

سایبر ژورنالیسم

ارتباطات توسعه

مطالعات فرهنگی

رسانه های جمعی

سواد رسانه ای

مخاطب شناسی

ارتباطات انسانی

نشانه شناسی

ارتباطات سیاسی

حقوق ارتباطات

ارتباطات سازمانی

جامعه شناسی سیاسی ارتباطات

جمعی

نظریه ها و مفاهیم ارتباطات اجتماعی

برنامه ریزی و سیاستگذاری ارتباطات

تحلیل محتوی پیام های ارتباطی

کاربرد آمار در پژوهش های ارتباطی

پیوندها

کارآمدان نیک اندیش شرق

صفحه من در گوگل پلاس

سیستم اتوماسیون آموزشی دانشگاه

آزاد واحد تهران شرق

کتابخانه دیجیتال دانشگاه آزاد واحد

تهران شرق

آموزش پیش دبستانی

نادر صادقی لواسانی نیا

سروانز تربیتی

روح الله احمد زاده کرمانی

این جلوه انضباط و نظارت فراگیر بدون زور و خشونت **پاسا ساختارگرایانه** از مظاهر بارز کردارهای کلی تر معطوف به اعمال نظارت بر افراد و جمعیت ها در جوامع زندان گونه است. در این قبیل جوامع به باور **میشل فوکو** اعضاء دائما در معرض مراقبت، نظارت و تربیت هستند که در تحلیل نهایی در شبکه **قدرت** اسیر می شوند. فوکو در **کتاب مراقبت و تنبیه** می گوید قدرت را نباید صرفا به فردی مستبد یا طبقه ای خاص منسوب کرد بلکه قدرت از اجتماع عوامل غیر شخصی نشئت می گیرد، انضباط نهاد نیست، فن است. این فن در برخی نهادها مانند زندان ها یا نیروهای نظامی به طور کامل و سراسری و در نهادهایی دیگر مانند مدارس برای رسیدن به مقاصد خاص به کار می رود. انضباط صرفا جانشین اشکال دیگر قدرت موجود در جامعه نمی شود بلکه آن ها را محاصره و استعمار می کند، به هم پیوند می زند، سیطره آن ها را بسط داده، کارایی آن ها را تشدید می کند و بالاتر از هر چیز دیگر تسری تاثیرات قدرت بر ریزترین و دورترین عناصر را ممکن می سازد.

به نظر فوکو انضباط دست کم در مراحل اولیه انتشارش عمدتا بر روی بدن عمل می کند. البته تحمیل نوعی کنترل اجتماعی بر بدن در همه جوامع یافت می شود. آنچه شاخص جوامع انضباطی است شکلی است که این کنترل به خود می گیرد. هدف تکنولوژی انضباطی ایجاد بدنی مطیع و سر به راه است که مورد انقیاد، تغییر و اصلاح قرار گیرد. ایجاد قدرت خرد که کار خود را روی بدن در جایگاه موضوع دخل و تصرف آغاز می کند، کلید اجرای قدرت انضباطی است. در مرحله بعد، بعد مربوط به فاعل معنابخش هر چه بیشتر نادیده و مسکوت گذاشته شده و از اهمیت آن کاسته می شود که به موجب آن آدمیان نه در جایگاه فاعل سخن و یا نشانه هایی قابل قرانت(سوز) بلکه در جایگاه موضوعاتی تلقی می شوند که می توان آن ها را شکل داد و کنترل و مطالعه کرد(ابژه). در مرحله سوم قدرت انضباطی برای آن که بتواند به نحوی کارا و موثر عمل کند می باید بر روی بدن هایی که قرار است مطیع و سر به راه شوند حتی المقدور به طور مستمر و پیوسته عمل نماید. کنترل و نظارت نمی باید به طور متفرقه و یا حتی متناوب اعمال شود. یکدست سازی عملکرد و کارایی و تعیین معانی عملیات مستلزم اعمال کنترل منظم و مستمر است. به علاوه هدف مورد نظر و تکنیک های لازم برای دستیابی به آن ها با هم درآمیخته اند. برای رسیدن به رویای اطاعت و فرمانبرداری کامل و سراسری و افزایش قدرت همراه با آن، کل ابعاد فضا، زمان و حرکت می بایست به قاعده درآیند و بلاوقفه مورد بهره برداری واقع شوند. به این ترتیب تکنیک های انضباطی هر چه صرفه جویانه تر، تجزیه کننده تر، فنی تر، مشخص تر و فایده جویانه تر می شوند.

فوکو معتقد است پیدایش و اعمال شکل جدید قدرت یعنی انضباط، موجب پیدا شدن واقعیتهای جدید به نام فرد شد. وی با توجه به نقش کارکرد در نهادهای مراقبتی و انضباطی، نظام آموزشی و به طور اخص مدارس را جزو نهادهایی جهت نظارت فراگیر می داند که از قرن هجدهم به بعد در آن مجازات های ظریف روحی کم کم جایگزین مجازات های جسمی شد که برخلاف ظاهر آرام و انسانی آن نسبت به روش قدیمی هراس آورتر بوده، در کنه خود خشن تر از آن است. در روش های جدید قدرت از نظر پنهان است و موضوع و متعلق قدرت رویت پذیر. در دوران های گذشته تنها فرمانروایان و قهرمانان جامعه در برابر دید همگان قرار می گرفتند اما در عصر جدید صاحبان اصلی قدرت پنهان اند و این مردم عادی هستند که رویت پذیر می شوند.

همچنین این نگاه مراقبتی مربی به کودک را می توان در چارچوب طرح نظارت فراگیر **جرمی بنتام** موسوم به نظام سراسرین نیز مورد ارزیابی قرار داد. پس از ظهور عصر روشنگری در غرب بر اساس این نظام، طرح ساختمان زندان ها در جایگاه یکی از مهم ترین نهادهای انضباطی را در معماری جدید به نحوی طراحی نموده و بر اساس ساز و کار سراسرین، واحدهای فضا را طوری سامان دادند که همه چیز بدون وقفه و به طور دائم قابل رویت و در نتیجه قابل شناسایی و مراقبت شد. هر زندانی در سلولی جای می گرفت که همواره در معرض دید نگهبان بود اما خود زندانی چیزی نمی دید و بدین گونه نظام سباهچال واژگون و عصر جدید رویت پذیری آغاز شد. فوکو طرح سراسر بینی را نمود کامل انضباط به شمار آورد زیرا نگاه مراقبتی جایگزین متغیرهایی چون موانع مادی و خشونت جسمانی شد که طی آن ناظر بیرونی ضمن رویت مخاطب از دید او پنهان می ماند.

در مقابل دیدگاه مزبور نظام ارزشی اسلام با تبیین نظارت الهی با ویژگی هایی ممتاز که خود تمامی ابعاد زندگی انسان را در بر می گیرد با در نظر گرفتن زندگی ابدی برای انسان که جزای کامل اعمال انسان را امکان پذیر می سازد با بیان تقوی و آثار آن در جایگاه مهم ترین عامل سعادت انسان با تکریم او و اختیار و آگاهی اش زمینه تحقق خودکنترلی در عالی ترین سطح در انسان را فراهم می سازد و از سویی دیگر به تمهیدات عملی برای تذکر و گرایش به این ارزش ها و تحقق آثار آن از جمله خودکنترلی اشاره می نماید. این نظام اعتقادی در عالی ترین سطح به بیان نظارت الهی می پردازد که دارای ویژگی هایی منحصر به فرد بوده و بدون آن که محدودیت های معمول نظارت دیگران را داشته باشد امتیازهایی خاص به همراه دارد از جمله: این نظارت تمامی اعمال و ابعاد زندگی انسان را شامل می شود.(1) این نظارت توسط خداوند تبارک و تعالی که خالق انسان و بر همه چیز تواناست انجام می شود.(2) این نظارت توسط کمال مطلق است که بر بندگان خود رئوف و مهربان ترین است. بر بندگان ذره ای ظلم نمی کند خوبی ها را به چندین برابر پاداش می دهد و عذاب بدی ها در حقیقت چیزی جز خود اعمال بد نیستند.(3)

یونس شکرخواه
منصور ساعی
حسین امامی
حسن بشیر
کاظم معتمد نژاد
نعمت اله فاضلی
احمد یحیایی ایله ای
فریدون وردی نژاد
نگین حسینی
اکبر نصرالهی
عبدالرضا شاه محمدی
حسن سیلان اردستانی
سهیلا خلجی
ناصر باهنر
سیدنورالدین رضوی زاده
ابنسام رضوی دینانی
حسن درزیان رستمی
پرویز علوی
حمید ضیایی پرور
حسام الدین آشنا
احمد توکلی
محمد سلطانی فر
یحیی کمالی پور
داود زارعیان
علی اصغر محکی
امیرمسعود امیرمظاهری
سیدرضا نقیب السادات
حسن نمک دوست نهرانی
امیدعلی مسعودی
غلامرضا آذری
حسن عابدینی
غلامرضا کاظمی دینان
فرزان سجودی
امید جهانشاهی
سهیلا ذکایی
شادی ضابط
بیر بوردیو
پرتال نشانه شناسی
فرهنگ آنلاین علوم اجتماعی
یوسکو
پرتال کتابخانه کنگره امریکا
علوم اجتماعی در دانشگاه برکلی
علوم اجتماعی در دانشگاه آکسفورد
علوم اجتماعی در دانشگاه شیکاگو
مرکز علوم انسانی دهلی نو
مرکز سواد رسانه ای
مرکز اطلاعات سازمان ملل متحد
انجمن ایرانی مطالعات جامعه
اطلاعاتی
انجمن ایرانی مطالعات فرهنگی و
ارتباطات
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات
فرهنگی
بانک اطلاعات نشریات کشور
کانون گفت و گو
دفتر مطالعات و برنامه ریزی رسانه ها
مطالعات فرهنگی و رسانه ای
انسان شناسی و فرهنگ
آموزش سواد رسانه ای
آموزش آمار و اس پی اس اس
تحلیل آماری و داده پردازی
انجمن جامعه شناسی ایران

به باور دینی هرگاه عامل کنترل کننده در خارج از انسان وجود داشته باشد انسان رفتاری آنی و گذرا متناسب با موقعیت از خود بروز می دهد ولی اگر عامل کنترل درونی شود به طوری که شخص با اختیار و آگاهی به ارزیابی و اصلاح عملکرد خود در قالب استانداردهای مشخص و در جهت اهداف مطلوب بپردازد، خودکنترلی تحقق یافته است. موضوع اصلی در این بین نحوه اعمال کنترل اثربخش و کاراست زیرا اعمال کنترل نامناسب نه تنها به دستیابی اهداف کمک نمی کند بلکه خود هزینه ها و پیامدهای منفی بسیار بر جا می گذارد.

اوج جلوه انضباط و نظارت فراگیر بدون زور و خشونت با قرآنی رحمانی، در فرمایش ابر مرد تاریخ علی(ع) در فرازهای پایانی **دعای کمیل** منجلی است، آن جا که در نهایت خشوع در خاک سجده، ذات اقدس باری تعالی را سپاس می گوید که به فضل و رحمتش، گناهان آشکار و پنهان انسان را حتی از چشم تقریرکنندگان مقرب خود پنهان می دارد:

ای خدا و سرور من، از تو خواستارم به قدرتی که مقدر نمودی و به فرمانی که حتمیتش دادی و بر همه استوارش نمودی و بر کسی که بر او اجرائش کردی چیره ساختی که در این شب و در این ساعت بر من ببخشی هر جرمی که مرتکب شدم و هر گناهی که به آن آلوده گشتم و هر کار زشتی را که پنهان ساختم و هر نادانی که آن را به کار گرفتم خواه پنهان کردم یا آشکار، نهان ساختم یا عیان و هر کار زشتی که دستور ثبت آن را به نویسندگان بزرگوار دادی(4)

آنان که بر ضبط آنچه از من سر زند گماشتی و آنان را نیز گواهایی بر من قرار دادی علاوه بر اعضايم و خود فراتر از آن ها مراقب من بودی و شاهد بر آنچه که از آنان پنهان ماند و به یقین با رحمت پنهان ساختی و با فضل پوشاندی و این که از تو می خواهم از هر چیزی که نازل کردی یا احسانی که تفضل نمودی یا بر و نیکی که گستردی یا رزقی که پراکندی یا گناهی که بیامیزی یا خطایی که ببوشانی، پروردگارا، پروردگارا، پروردگارا(5)

پی نوشت:

1- سوره نساء آیه 1/ سوره احزاب آیه 52/ سوره بقره آیات 96 و 110

2- سوره مائده آیات 17 و 120/ سوره نغابن آیه 1

3- سوره بقره آیه 143/ سوره انعام آیه 160

4- إلهی وَ سَیِّدِی فَاسْئَلُکَ یَالْقُدْرَةَ الَّتِی قَدَّرْتَهَا وَ یَالْقَضِیَّةَ الَّتِی حَكَمْتَهَا وَ حَكَمْتَهَا وَ عَلَّیْتَ مَنْ عَلَیَّهِ أَجْرِبَتَهَا أَنْ تَهَبَ لِي فِي هَذِهِ اللَّیْلَةِ وَ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ کُلَّ جُرْمِ أِجْرَمْتَهُ وَ کُلَّ ذَنْبِ أَدْبَيْتَهُ وَ کُلَّ قَبِيحِ أَسْرَرْتَهُ وَ کُلَّ جَهْلٍ عَمِلْتَهُ كَتَمْتَهُ أَوْ أَعْلَنْتَهُ أَخْفَيْتَهُ أَوْ أَظْهَرْتَهُ وَ کُلَّ سَبِيَّةٍ أَمَرْتَ بِإِثْبَاتِهَا الْکِرَامَ الْکَاتِبِينَ

5- الْاَذِينَ وَ کَلْتَهُمْ یَحْفَظُ مَا یَكُونُ مِنْی وَ جَعَلْتَهُمْ شُهُوداً عَلَیَّ مَعَ جَوَارِحِی وَ کُنْتَ أَنْتَ الرَّقِیْبَ عَلَیَّ مِنْ وَرَائِهِمْ وَ الشَّاهِدَ لِمَا خَفَى عَنْهُمْ وَ یَرْحَمُکَ أَخْفِیْتَهُ وَ یَفْضِلُکَ سَتَرْتَهُ وَ أَنْ تُوقِرَ حَظَّی مِنْ کُلِّ خَیْرٍ أَنْزَلْتَهُ أَوْ إِحْسَانٍ فَضَّلْتَهُ أَوْ یُرِ تَشَرُّتَهُ أَوْ رَزْقٍ بَسَطْتَهُ أَوْ ذَنْبٍ تَغْفِرُهُ أَوْ خَطَاٍ تَسْتُرُهُ یَا رَبِّ یَا رَبِّ یَا رَبِّ

منابع:

- نش، کیت، جامعه شناسی سیاسی معاصر، ترجمه محمدتقی دلفروز، تهران، انتشارات کویر، چاپ دهم، 1391.

- دریفوس، هیوبرت و رابینو، پل، میشل فوکو: فراسوی ساختارگرایی و هرمنوتیک، ترجمه حسین بشیریه، تهران، نشر نی، چاپ هشتم، 1391.

- فوکو، میشل، قدرت انضباطی و تابعیت، ترجمه فرهنگ رجایی، تهران، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، 1370.

- فوکو، میشل، سراسر بینی، ترجمه ناهید مویدی حکمت، مجله فرهنگ(مدرنیسم و مابعد)، ش15، (پاییز1372).

- یونس، بیر، قدرت، ترجمه عزت الله فولادوند، نگاه نور، ش17، (دی1372).

- جمعی از مولفان، راهنمای برنامه و فعالیت های آموزشی و پرورشی دوره پیش دبستانی، تهران، انتشارات مدرسه، 1388.

برجسبها: ميشل فوكور جرمي بنتام, نظام سراسريين, تكنولوجي انضباطي, مربي پيش دبستاني

+ نوشته شده در پنجشنبه 16 خرداد 1392 ساعت توسط سيدغلامرضا فلسفي | [نظر بدهيد](#)

- مرکز آموزش و پژوهش همشهري
- انجمن روابط عمومي ايران
- انجمن متخصصان روابط عمومي ايران
- شبکه اطلاع رسانی روابط عمومي
- رسانه هاي اجتماعي
- مديانيز
- آي پسند
- مرجع مقالات تخصصي ايران
- دريافت مقالات درخواستي
- ديکشنري آنلاين
- لغت نامه آنلاين
- شهر کتاب
- دانشکده علوم اجتماعي دانشگاه
- تهران
- دانشکده علوم اجتماعي دانشگاه
- علامه طباطبائي
- موسسه پرسش
- دانشکده خير
- موسسه رخداد تازه

RSS

Powered By **BLOGFA.COM**